

Til Stortingets energi- og miljøkomite

Innspill til Meld St. 36 (2012-2013) Nye muligheter for Nord-Norge – åpning av Barentshavet sørøst for petroleumsvirksomhet

La oljen og gassen ligge

Stortinget skal i juni behandle spørsmålet om vi skal åpne Barentshavet sørøst for olje- og gassvirksomhet. En åpning av disse områdene vil innebære store utslipp av klimagasser i mange år framover.

Det er ikke blitt åpnet nye store områder for oljevirksomhet på norsk sokkel på om lag 20 år. Når åpningen av Barentshavet sørøst nå skal behandles, skjer det i et svært høyt tempo etter undertegnelsen av delelinjeavtalen med Russland sommeren 2010. Flere har kritisert hastverket med konsekvensutredningen, deriblant Klima- og forurensningsdirektoratet og Direktoratet for naturforvaltning. Denne saken hadde fortjent en langt grundigere diskusjon enn Stortinget nå legger opp til.

Det internasjonale energibyrået (IEA) har slått fast at mer enn 2/3 av de allerede oppdagede fossile energiressursene må bli liggende om vi skal ha noen sjanse til å unngå de verste konsekvensene av klimaendringene. Her har Norge et ansvar som en av verdens største eksportører av olje og gass.

Ifølge FNs klimapanel må utslippene av klimagasser reduseres med opp mot 80 % på verdensbasis innen 2050. Det betyr at rike land som Norge, som bærer hovedansvaret for de klimaendringene vi er vitne til i dag, må redusere sine utslipp til nær null innen 2050. En åpning av Barentshavet sørøst betyr at det legges opp til omfattende olje- og gassvirksomhet i disse områdene i mange år. Produksjonen og utslippene vil være på topp i den perioden hvor verdens utslipp må reduseres kraftig og de norske nærme seg null. Våre beregninger viser at utslippene fra forbrenning av den oljen og gassen som anslås at ligger i området som nå skal åpnes, vil gi et utslipp på om lag 800 millioner tonn CO₂. Det er 16 ganger Norges årlige utslipp. Det er uforståelig for oss hvis Stortinget godtar dette.

Av hensyn til jordens klima er det uforsvarlig å åpne nye områder for olje- og gassvirksomhet. Av hensyn til jordens fattige og en rettferdig fordeling av våre ressurser bør retten til å hente opp små mengder olje og gass, forbeholdes verdens fattige, ikke det rike Norge.

Vi vil også vise til Klima- og forurensningsdirektoratets høringsuttalelse til forvaltningsplanen for Lofoten – Barentshavet som anbefalte at det «gjøres vurderinger av i hvilken grad åpning av nye områder i nord vil påvirke muligheten for å nå de nasjonale klimamålene som i dag er vedtatt og eventuelle skjerpede mål som kan bli nødvendige i framtiden.»

Ved å investere i olje og gass i nordområdene forutsetter Norge nærmest at de internasjonale klimaforhandlingene mislykkes. Dette er en økonomisk risiko og svært uheldig med tanke på mulighetene som ligger i økte investeringer i fornybar energi.

Vi vil også minne Stortinget om at denne delen av Barentshavet har stor betydning for viktige fiskebestander som lodde, torsk, hyse og sild. Enkelte år kan polarfronten og iskanten komme så langt sør at den berører de nordlige delene av området. I slike år blir området viktig også for is-tilknyttede pattedyr som ringsel, storkobbe, isbjørn og hvalross. Hvis Stortinget legger opp til oljeaktivitet i isfylte farvann, vil det være ny norsk politikk.

Forøvrig vil vi vise til høringsuttalelsen fra Naturvernforbundet og Natur og Ungdom med flere til konsekvensutredningen 16. januar i år.

Denne saken fortjener en grundig behandling og vi mener det ikke kan forsvares å åpne for økte klimagassutslipp og oljeboring i sårbare havområder og isfylte farvann på dette grunnlaget. Vi vil derfor oppfordre Stortinget om å stemme nei til åpning av Barentshavet sørøst.

Med vennlig hilsen

(sign.)
Lars Haltbrekken
Leder Naturvernforbundet

(sign.)
Silje Lundberg
Leder Natur og Ungdom

(sign.)
Svein Tveitdal
Styreleder Klimavalg 2013